

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Polityki
Społecznej
i Rodziny**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI
(NR 20)
z dnia 22 lipca 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny – podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi (nr 20)

22 lipca 2025 r.

Podkomisja stała do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi obradująca pod przewodnictwem posła **Tadeusza Tomaszewskiego (Lewica)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- **informacja ministry do spraw społeczeństwa obywatelskiego na temat ogłoszonych i realizowanych konkursów przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w terminie od 1 stycznia do 30 czerwca 2025 r.,**
- **przyjęcie planu pracy podkomisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2025 r.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Łukasz Jachimowicz** dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Michał Braun** dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, **Andrzej Rybus-Tołłoczko** sekretarz Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, **Tomasz Schimanek** ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, **Piotr Frączak** koordynator „Programu rzecznictwa krajowego” Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska** i **Damian Norwiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie i panowie, otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Łącznie z zawiadomieniem przesłaliśmy porządek dzienny. W pierwszym punkcie mamy informację ministry do spraw społeczeństwa obywatelskiego na temat ogłaszanych i realizowanych konkursów przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego od 1 stycznia do 30 czerwca br. I drugi punkt – przyjęcie ramowego planu pracy podkomisji na II półrocze.

Witam państwa uprzejmie, witam uprzejmie pana Michała Brauna, dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, witam pana Łukasza Jakimowicza, dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w KPRM. Witam serdecznie przedstawicieli sektora organizacji pozarządowych – jak zwykle niezawodni. Witam uprzejmie. Witam panią poseł, rozpoczynamy posiedzenie podkomisji.

Mam informację, że panią minister, zgodnie z upoważnieniem, reprezentuje pan dyrektor Łukasz Jachimowicz. Uprzejmie proszę o informację.

Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Łukasz Jachimowicz:

Dziękuję bardzo.

Szanowny panie przewodniczący, pani poseł, zgodnie z informacjami, które wspólnie z Narodowym Instytutem Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego przygotowaliśmy na dzisiejsze posiedzenie podkomisji, chciałbym przekazać przede wszystkim informację co do rozstrzygnięć konkursów, które miały miejsce w interesującym podkomisję okresie I półrocza 2025 r.

Jeżeli chodzi o rozstrzygnięcia konkursów w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030, czyli program PROO, wpłynęło 1440 wniosków na łączną wnioskowaną kwotę...

Posel Lidia Czechak (PiS):

Tysiąc ile?

Dyrektor departamentu KPRM Łukasz Jachimowicz:

1440 – ja tę informację przekażę oczywiście do sekretariatu Komisji, więc te wszystkie dane będą państwo mieli do dyspozycji – na łączną wnioskowaną kwotę dotacji przeszło 510 000 000 zł, z czego do dofinansowania zakwalifikowano 203 oferty na łączną sumę 40 817 489 zł.

I jeszcze taka dodatkowa informacja. Tutaj troszeczkę wybiegamy już na lipiec, ponieważ w dniu wczorajszym było rozstrzygnięcie priorytetu 1b PROO i, licząc z tymi rozstrzygnięciami, zakwalifikowano 7 wniosków na kwotę 706 841 zł. Czyli łącznie do dnia dzisiejszego jest to 41 524 330 zł na 210 wniosków zakwalifikowanych do dofinansowania, jeżeli chodzi oczywiście o PROO.

Tak szczegółowo: priorytet 1a „Rozwój organizacyjny – wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego” to 162 wnioski, priorytet 3 „Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich” to 21 wniosków, natomiast priorytet 4 „Rozwój instytucjonalny think tanków obywatelskich” to 20 wniosków. To jeżeli chodzi o PROO.

Jeżeli chodzi o program NOWEFIO, tutaj mieliśmy troszeczkę więcej wniosków, które wpłynęły, mianowicie 2296 na sumę 681 519 411 zł, z czego do dofinansowania zakwalifikowano 247 ofert na sumę 54 198 487 zł. I są to priorytety od 2 do 4, edycja 2025, które były ogłoszone w 2024 r.

Łącznie na PROO i NOWEFIO – łatwo sobie policzyć – wniosków jest na mocno ponad 1 mld zł. Natomiast, to co zostało przyznane, to jest niecałe 100 mln zł.

W chwili obecnej realizacja naborów w konkursach PROO to, tak jak mówiłem, priorytet 1b rozstrzygnięty wczoraj i priorytet 5 – tutaj mamy nabór ciągły, który trwał od marca do maja 2025 r. Jest to taki priorytet, który jest przeznaczony na pomoc doraźną dla organizacji lub członkostwo w sieciach międzynarodowych, lub też uczestnictwo w wydarzeniach międzynarodowych. Na dzień dzisiejszy kwota środków została wyczerpana, natomiast na prośbę dyrektora Narodowego Instytutu Wolności trwają w chwili obecnej analizy możliwości zwiększenia dofinansowania w tym priorytecie i przekazania dodatkowych środków. A jest to – co warto zaznaczyć – priorytet, który np. wykorzystywany był w 2024 r. do doraźnej pomocy organizacjom pozarządowym, które ucierpiały lub też działały w trakcie katastrofalnej powodzi. Wtedy w takim bardzo szybkim trybie zostało przekazanych ok. 2 500 000 zł. Z tego, co się orientuję, były to w zasadzie pierwsze pieniądze rządowe. Tutaj pan dyrektor może mnie poprawić, ale zostały one przekazane chyba już w poniedziałek po tym katastrальnym weekendzie.

Został ogłoszony konkurs w ramach programu „Moc małych społeczności” w maju 2025 r. i w chwili obecnej trwa procedura oceny dla priorytetu 1. Natomiast priorytety 2 i 3 zostały już rozstrzygnięte. Ogólnie zostało złożonych ponad 2100 wniosków o dofinansowanie. I jeżeli chodzi o ten priorytet 2 i 3... Może tak od końca: priorytet 3 dotyczył kwestii wyboru operatorów do regrantingu na poziomie wojewódzkim. Tam wybranych zostało 16 operatorów z kwotą ok. 16 000 000 zł na poziomie krajowym. Priorytet 2 dotyczył sieciowania organizacji – tam zostało przyznane dofinansowanie w wysokości 4 000 000 zł.

NIW-CRSO na polecenie pani minister Porowskiej również ogłosił konkurs w ramach inicjatywy „Pamięć pogranicza”. Ten konkurs został ogłoszony w maju 2025 r. Wpłynęły dwie oferty i w chwili obecnej mamy też już jego rozstrzygnięcie. Konkurs był dofinansowany w wysokości, zdaje się, niecałego 1 000 000 zł.

Mamy również ogłoszenie konkursu w ramach zadania „Przygotowanie do Jamboree Polska 2027”. Zdaje się, że w dniu wczorajszym ogłoszony został zwycięzca tego konkursu, który otrzyma grant w wysokości niecałych 3 000 000 zł.

W chwili obecnej trwa nabór w konkursie „Wsparcie Organizacji Wolontariatu w NGO – WOW w NGO!”. Jest to konkurs w ramach programu „Korpus Solidarności”. Ten konkurs został ogłoszony w czerwcu 2025 r.

W chwili obecnej w zasadzie z takich dużych tematów – tak jak wspomniałem wcześniej – mamy ogłoszenie wyników, które nastąpi 31 lipca, dla priorytetu 1 programu „Moc małych społeczności”.

Tam pozostaje do rozdysponowania ok. 46 000 000 zł z maksymalną kwotą w wysokości 50 000 zł dla jednego grantobiorcy.

I na tym, sądzę, chciałbym zakończyć moje wystąpienie. Ewentualnie pan dyrektor Braun coś dopowie. Jesteśmy oczywiście otwarci na pytania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Bardzo proszę. Kto z państwa?

Pamiętacie, państwo, kto jest operatorem w Wielkopolsce?

Dyrektor departamentu KPRM Łukasz Jachimowicz:

To jest na pewno do sprawdzenia. Nie mam przed sobą w tej chwili tej informacji, tej listy. Oczywiście tę listę możemy dosłać. Ale sądzę, że pan dyrektor w oczekiwaniu na inne pytania...

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Bardzo proszę, pan Tomasz Schimanek.

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Ja pytań nie mam, dlatego że to, co pan dyrektor teraz powiedział – to będzie pochwała oczywiście – jest na bieżąco na stronie NIW. Jest też np. wykaz operatorów, więc można sobie zajrzeć, spojrzeć. To wszystko jest oczywiście na bieżąco udostępniane, więc wszystko jest jasne.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Czy strona pozarządowa nie ma uwag co do sposobu rozstrzygania itd. wszystkich tych spraw, które wcześniej w NIW budziły wiele kontrowersji, co wynikało z raportu NIK?

Proszę uprzejmie.

Dyrektor departamentu KPRM Łukasz Jachimowicz:

Ja tylko chciałbym dodać także, że pani ministra Porowska podjęła decyzję co do kontynuowania programu „Moc małych społeczności”. W chwili obecnej już wewnętrznie zostały przekazane informacje i pismo o wpis do wykazu. Jeszcze w tej chwili uzupełniamy tylko formalne kwestie dotyczące tego programu rządowego, o którym pani ministra zdecydowała, że będzie projektem dziesięcioletnim.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Michał Braun:

W województwie wielkopolskim operatorem regranterem będzie Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP. Dodam tylko, że właśnie za 45 minut kończy się nabór w programie „Wsparcie organizatorów wolontariatu”, a w przyszłym tygodniu ogłaszamy konkurs na wybór lokalnych partnerów w „Korpusie Solidarności”, czyli programie rozwoju wolontariatu – tutaj nabór będzie trwał przez cały sierpień. I przygotowujemy się do ogłoszenia praktycznie wszystkich naborów, jakie mamy w instytucie na jesień tego roku, czyli FIO, PROO, „Fundusz młodzieżowy”, „Fundusz poradniczy”, „Program Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych”, „Program Wsparcia Harcerstwa”. A więc wszystkie programy poza „Rządowym Programem Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań”, w którym konkursy są ogłaszane co trzy lata – wszystkie one wystartują na jesień tego roku.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Proszę.

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

To ja mam pytanie, bo rozumiem... Pan dyrektor mówił już o przyszłości, to chciałem zapytać... Bo wcześniej pan dyrektor Jachimowicz mówił o tych dwóch konkursach pozaprogramowych, co jest efektem – jak rozumiem – zmian w ustawie o NIW, które przyznają pani przewodniczącej takie prawo. W związku z tym pytanie, czy na II półrocze są planowane jeszcze takie inicjatywy poza programami?

Dyrektor NIW – CRSO Michał Braun:

To ja dodam, że akurat te dwa konkursy, o których była mowa, nie wynikają jeszcze ze zmian ustawy. One są przygotowane na podstawie ustawy o NIW, czyli zlecenia przez panią

minister Porowską dodatkowych zadań. Zmiana ustawy o NIW daje możliwość innym ministrom zlecania zadań, a więc... Chociaż oczywiście można powiedzieć, że...

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Pani przewodniczącej też.

Dyrektor NIW – CRSO Michał Braun:

Tak. Inicjatywa „Pamięć pogranicza” wyszła ze współpracy ministra Pawła Kowala i ministra Marka Krawczyka, więc jest to z inicjatywy innego ministra, ale jeszcze w tej procedurze powierzenia instytutowi konkursu przez samą panią ministkę. Tak samo jest z Jamboree. Nie planujemy w tym roku dodatkowych konkursów, natomiast wiemy, że trwają rozmowy. Raczej już na ten rok bym się tego nie spodziewał. Pracujemy nad samymi regulaminami, ale także nad propozycjami zmian w programach, które wynikają z głosów sektora kierowanych do nas w konsultacjach społecznych.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Pan dyrektor wspominał o tym, że na jesień planowane jest ogłoszenie kolejnej edycji konkursów. Czyli czy informację na temat właśnie tych konkursów można zaplanować na podkomisji w listopadzie?

Dyrektor departamentu KPRM Łukasz Jachimowicz:

W listopadzie, myślę, że konkursy już będą trwały, przynajmniej niektóre. Podejrzewam więc, że pod koniec września będziemy mieli kalendarz wszystkich konkursów. Także we wrześniu, a może lepiej w październiku możemy już taką pełną informację przedstawić.

Podejrzewam, że pierwszym konkursem, który wystartuje w instytucie, chociaż nie jest on bezpośrednio związany z codzienną tematyką pracy instytutu, to jest program „Polski inkubator rzemiosła”, który przeznaczony jest dla cechów rzemiosła i dla organizacji, które zajmują się promocją pracy rzemieślników. To jest konkurs, który, co prawda, jest programem rządowym, ale jest realizowany w bliskiej współpracy z ministrem Paszykiem, z Ministerstwem Rozwoju i Technologii.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Jeśli nie ma więcej zgłoszeń, to przechodzimy do punktu 2, mianowicie ramowego planu pracy podkomisji na II półrocze. Dziękuję uprzejmie stronie pozarządowej za propozycje tego planu. My je, że tak powiem, prawie wszystkie umieściliśmy, ale to jest bardzo ambitny plan, w związku z powyższym przyjmujemy, że będziemy tutaj wspólnie regulować kolejność podejmowanych kwestii, pamiętając, że wszystkie są ważne, tylko np. ze względów legislacyjnych będziemy też tę kolejność regulować. Oprócz tego jeszcze zrodziła się właśnie informacja o planowanych konkursach przez NIW na rok 2026 w październiku – to sobie zapisujemy.

Czekamy z niecierpliwością... Bo pan dyrektor przekazał, że pani ministka nie mogła być, bo została zaproszona na rozmowę do pana premiera. I tak sobie pozwoliłem zażartować, czy to jest forma podziękowania, czy wskazania nowego miejsca dla pani ministki. Bo z ogólnego oglądu wynika, że pełnomocnicy raczej nie będą już ministrami konstytucyjnymi, ale myślę, że gdzieś to miejsce zostanie wskazane. Niemniej jednak panowie dyrektorzy są, więc osoby operacyjnie odpowiedzialne za część tych spraw... I muszę powiedzieć, że trochę mnie martwi ten urobek legislacyjny, który trafił do parlamentu. Ja nie mówię o tym, co się dzieje za waszymi drzwiami, na waszych biurkach, w konsultacjach z wszystkimi ważnymi... Ale jeśli chodzi o ten urobek, który trafił tutaj, to poza tą ustawą o NIW te inne, o których rozmawialiśmy, jeszcze nie doczekały się finiszu. Chociażby ta mała nowelizacja, na którą czekamy.

Uprzejmie proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu KPRM Łukasz Jachimowicz:

Panie przewodniczący, to ja spieszę troszeczkę z wyjaśnieniami. Jeżeli chodzi o tę pierwszą nowelizację, ona powinna w przyszłym tygodniu wyjść już do konsultacji publicznych i, miejmy nadzieję, że te konsultacje też sprawnie uda się przeprowadzić. Natomiast jeżeli chodzi o większe zmiany ustawowe, tutaj też w porozumieniu...

Pan dyrektor jest współprzewodniczącym Rady Działalności Pożytku Publicznego i też w związku z decyzją pani minister i odzewem, który członkowie rady i organizacje zgłaszały,

najbliższe posiedzenie Rady Działalności Pożytku Publicznego, które będzie miało miejsce we wrześniu, będzie poświęcone stricte kierunkom zmiany – takiej systemowej nowelizacji ustawy. Chcielibyśmy poświęcić posiedzenie plenarne na rozmowę, tak jak powiedziałem, co do kierunków, ale też co do formy współpracy pomiędzy administracją i organizacjami oraz wypracowania tych wszystkich rzeczy, które już są na stole i które już zostały przekazane pani ministrze, a także innych, które też potrzebują, kolokwialnie ujmując, zaopiekowania się.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie.

Bardzo proszę, pan Tomasz Schimanek.

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Panie przewodniczący, taka sugestia dotycząca ostatnich dwóch punktów na tej liście. Jeżeli można by troszkę poszerzyć zakres tematyczny. Bo jeśli chodzi o rady działalności pożytku publicznego, to tutaj są propozycje też ze strony sektora dotyczące wzmocnienia ich roli, ale nie tylko jeśli chodzi o wprowadzenie inicjatywy uchwałodawczej, są też inne propozycje. Więc żeby może poszerzyć – jeżeli będzie mowa o kompetencjach rad, to żeby nie zawęzić tylko do...

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

To skreślamy „o inicjatywę uchwałodawczą” w punkcie 15. Tak?

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Tak jest.

I jeśli chodzi o punkt 16, to chciałbym zwrócić uwagę, że te dwie propozycje są też elementem tego, o czym pan przewodniczący przed chwilą mówił, czyli tego szerszego pakietu propozycji zmian w ustawie o działalności pożytku publicznego. Więc też taka sugestia, żeby przy okazji może porozmawiać, a przynajmniej przedstawić te inne zmiany, bo one tworzą cały pakiet. Tutaj mamy tylko dwa elementy tego pakietu, więc taka sugestia, żeby też o tym przy okazji porozmawiać. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Czyli stan prac nad nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego w punkcie 16. Tak?

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Zlecenie zadań – bo to jest ten fragment. Nie mówimy o całej ustawie, ale o zleceniu zadań.

I słusznie mi tu Piotr Frączak podpowiada, że ten punkt 4, to już mamy za sobą.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Ten z ZUS?

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

Nie, ze statusem osoby bezrobotnej. Bo ustawa już przeszła. Udało się przeprowadzić zmianę, tak że... To możemy...

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Wypowiedź poza mikrofonem

Ekspert Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Tomasz Schimanek:

To jest sukces. Tak.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Wypowiedź poza mikrofonem

Sekretarz Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego Andrzej Rybus-Tołłoczko:

Andrzej Rybus-Tołłoczko, sekretarz Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego.

Jakkolwiek zgadzam się z tym, co Tomek powiedział, żeby ten punkt 15 rozszerzyć o inne kompetencje – o tę inicjatywę uchwałodawczą, nam w wojewódzkich radach działalności pożytku publicznego bardzo zależy, żeby ona wybrzmiała. Dlatego że my o ten wątek wpisania inicjatywy uchwałodawczej do ustawy walczyliśmy od wielu lat. Rady młodzieżowe, rady seniorów mają to wpisane w swoje ustawy, my tego nie mamy. Więc chodziło po prostu o położenie akcentu właśnie na tę inicjatywę uchwałodawczą.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, „o inicjatywę uchwałodawczą oraz inne” – dodamy tak.

Sekretarz Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego Andrzej Rybus-Tołłoczko:

Dziękuję pięknie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

OK, dziękuję.

Czy są inne propozycje? Jeśli nie ma... Czy panie posłanki? Nie ma uwag.

Wobec powyższego podkomisja przyjęła ramowy plan. Przypomnę tylko, że pierwszeństwo mają zawsze wszystkie inicjatywy legislacyjne – te, które są do nas kierowane lub z naszej inicjatywy... A to jest portfel zadań, który – zgodnie z sugestią sektora – został nam przekazany. Wobec powyższego stwierdzam przyjęcie planu pracy podkomisji na II półrocze.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny.

Dziękuję uprzejmie. Do spotkania we wrześniu.